

Załącznik do uchwały nr 86/1045/08 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 6 listopada 2008 r.

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2007-2013**

WYTYCZNE

**dotyczące przygotowania Zintegrowanego Planu
Rozwoju Transportu Publicznego**

**dla wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie w ramach
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-
Pomorskiego na lata 2007-2013**

Toruń, listopad 2008

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Podstawowe wymogi związane z przygotowywaniem Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego (ZPRT).....	4
Modelowa struktura Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego.....	7
I. Streszczenie	7
II. Obszar realizacji i okres obowiązywania Planu	7
III. Diagnoza sytuacji i identyfikacja problemów na obszarze realizacji Planu.....	8
IV. Prognozy dotycząca rozwoju usług transportu publicznego	11
V. Priorytety i cele.....	12
VI. Zestawienie zadań planowanych do realizacji	14
VII. Powiązanie Planu z dokumentami strategicznymi	16
VIII. Plan finansowy.....	16
IX. System realizacji.....	17
X. Monitoring i promocja Planu	18
Spis tabel	18
Spis literatury i dokumentów źródłowych	18
Spis rysunków, map i fotografii.....	18

Wprowadzenie

Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, transport publiczny jest jednym z elementów infrastruktury technicznej wymagającym wsparcia, w celu zwiększenia dostępności zewnętrznej regionu, spójności wewnętrznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa transportowego. Przewiduje się, że w ramach Działania 1.2. INFRASTRUKTURA TRANSPORTU PUBLICZNEGO RPO WK-P realizowane będą projekty służące wzmocnieniu systemów transportu publicznego na terenie miast oraz na obszarach funkcjonalnie z nimi powiązanych. Oczekuje się, że wpłynie to na zwiększenie udziału transportu publicznego w obsłudze mieszkańców, poprawę funkcjonowania i dostępności komunikacyjnej oraz pośrednio na poprawę jakości środowiska naturalnego województwa kujawsko-pomorskiego.

Zgodnie z zapisami „Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 - 2013” warunkiem formalnym zakwalifikowania danego przedsięwzięcia do wsparcia będzie jego zgodność z aktualnym zintegrowanym planem rozwoju transportu publicznego dla obszaru, na którym projekt będzie realizowany. W związku z tym podmioty ubiegające się o dofinansowanie zobowiązane będą do przedstawienia tego rodzaju dokumentu na etapie składania wniosku o dofinansowanie.

Celem niniejszych wytycznych jest określenie podstawowych wymogów dotyczących procedury przygotowania oraz modelowej struktury zintegrowanego planu rozwoju transportu publicznego, którego posiadanie będzie podstawą ubiegania się o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Działania 1.2. INFRASTRUKTURA TRANSPORTU PUBLICZNEGO RPO WK-P.

Podstawowe wymogi związane z przygotowywaniem Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego (ZPRTP)

Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego (ZPRTP) jest kompleksowym, wieloletnim dokumentem planistycznym, obejmującym uwarunkowania, cele i priorytety polityki rozwoju transportu publicznego danego miasta wraz z obszarem funkcjonalnie z nim powiązany. W ZPRTP powinny być uwzględnione wszystkie formy transportu publicznego na terenie miasta wraz z określeniem działań zmierzających do wykreowania optymalnej oferty i warunków infrastrukturalnych oraz zintegrowania poszczególnych środków transportu funkcjonujących na tymże obszarze. ZPRTP powinien stanowić podstawowe narzędzie planistyczne dotyczące zarządzania sferą rozwoju transportu publicznego w mieście. Konstrukcja i sposób prezentacji treści dokumentu powinny umożliwiać sprawny przegląd, zorientowanie się w stanie aktualnym, w tym sytuacji problemowej, wyznaczonych priorytetach i zaplanowanych działaniach oraz ocenę stopnia realizacji założonych celów. Dokument powinien wynikać z wnikliwej analizy stanu obecnego w zakresie transportu publicznego na terenie miasta, obowiązujących dokumentów strategicznych oraz potrzeb użytkowników, tendencji i trendów rozwojowych w tym zakresie. **Bardzo istotną kwestią jest aktualność dokumentu oraz zatwierdzenie uchwałą odpowiedniego organu jednostki samorządu terytorialnego.**

ZPRTP powinien zawierać diagnozę, identyfikację problemów, określać cele i priorytety oraz planowane do realizacji projekty, które służyć będą rozwojowi miejskiego transportu publicznego i eliminowaniu zidentyfikowanych problemów. Założenia ZPRTP powinny uwzględniać integrowanie różnych form (środków) transportu publicznego, integrowanie transportu publicznego z transportem indywidualnym, tworzenie uwarunkowań dla zwiększania udziału transportu publicznego w obsłudze komunikacyjnej miasta. Działania określone w ZPRTP powinny dotyczyć kompleksowych rozwiązań problemów związanych z wzrastającą intensywnością ruchu i konsekwencjami tego zjawiska (zanieczyszczenie środowiska, korki uliczne, wydłużony czas przejazdu, etc.). Realizacja ZPRTP w perspektywie długofalowej powinna rzutować na zmianę proporcji w transporcie miejskim, zmniejszając udział pojazdów indywidualnych na korzyść zbiorowego transportu publicznego. Wyznaczanie priorytetów i działań realizacyjnych powinno przewidywać wzrost efektywności i wydolności sieci komunikacyjnej miasta (w tym pewność i punktualność przejazdów), dostępności obiektów użyteczności publicznej, obiektów kultury, atrakcji turystycznych, skrócenie czasu przejazdów, zaoferowanie akceptowalnego społecznie

systemu taryfowo-biletowego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i kulturowe oraz w miarę możliwości przewidywać rozwiązania bardziej efektywne pod względem energetycznym i środowiskowym.

ZPRTP powinien zostać przygotowany w oparciu o wszelkie dostępne informacje, badania, analizy i opracowania dotyczące obszaru miejskiego oraz regionu. Wymagane będzie wskazanie powiązań celów i kierunków działań określonych w dokumencie z celami i kierunkami działań zawartych w **dokumentach strategicznych oraz sektorowych** – opracowanych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, w tym:

1. Polityka Transportowa Państwa na lata 2006-2025,
2. Strategia Rozwoju Transportu na lata 2007-2013,
3. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020,
4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
5. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
6. strategia rozwoju miasta,
7. plan rozwoju lokalnego,
8. lokalny program rewitalizacji,
9. wieloletni plan inwestycyjny miasta,
10. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego/studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta
11. inne dokumenty np. studium komunikacyjne dla miasta, prognozy ruchu pasażerskiego dla systemu transportu publicznego, zestawienie strategicznych zadań transportowych miasta, badania natężenia ruchu, etc.

Opracowując ZPRTP należy wziąć pod uwagę zapisy projektu „Wytycznych w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w lokalnym transporcie zbiorowym”, dostępnego na stronie internetowej www.mrr.gov.pl.

Obszarem realizacji ZPRTP jest obszar miejski lub obszar miejski wraz z obszarem funkcjonalnie z nim powiązaniem tj. obszarem, na którym wykonywane są usługi transportu publicznego. ZPRTP może zostać sporządzany wspólnie dla sąsiadujących gmin – jeżeli zawarły one porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w celu wspólnej realizacji zadań w zakresie lokalnego transportu zbiorowego na swoim obszarze.

ZPRTP musi być dokumentem aktualnym, tzn. horyzont czasowy jego obowiązywania umożliwi realizację projektów planowanych do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 1.2. INFRASTRUKTURA TRANSPORTU PUBLICZNEGO Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Oznacza to, że **okres obowiązywania ZPRTP** powinien zwiierać się w przedziale 2007-2015. Dokumenty sporządzane w latach 2004-2006 lub wcześniej będą akceptowane pod warunkiem, że będą zaktualizowane względem wymogów zawartych w niniejszych wytycznych i będą dotyczyły okresu programowania 2007-2013.

Za przygotowanie projektu ZPRTP odpowiedzialny jest organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego (wójt/burmistrz/prezydent albo zarząd związku lub stowarzyszenia jednostek). Projekt dokumentu należy poddać **konsultacjom społecznym**. W szczególności, na etapie tworzenia ZPRTP, należy zapewnić możliwość zgłaszania uwag i propozycji rozwiązań istotnych kwestii mieszkańcom, podmiotom gospodarczym, organizacjom społecznym i wszystkim innym zainteresowanym stronom. ZPRTP podlega zatwierdzeniu, w drodze uchwały, przez właściwy organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego (gminy, związku lub stowarzyszenia jednostek). Zatwierdzony dokument powinien zawierać syntetyczną informację na temat przebiegu procesu przygotowania i zatwierdzania.

Projekty, które mają być dofinansowane w ramach Działania 1.2. INFRASTRUKTURA TRANSPORTU PUBLICZNEGO RPO WK-P, muszą wynikać z ZPRTP dla obszaru, na którym projekt będzie realizowany.

Modelowa struktura Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego

W celu ujednolicenia zasad i formy przygotowywanych przez Beneficjentów zintegrowanych planów rozwoju transportu publicznego prezentuje się modelową strukturę ZP RTP. Dokument powinien zawierać poniżej wskazane elementy.

I. Streszczenie

W streszczeniu należy przedstawić podstawowe informacje dotyczące ZP RTP, tzn.:

- nazwa Planu,
- obszar jakiej jednostki samorządu terytorialnego lub jakich jednostek samorządu terytorialnego Plan dotyczy,
- dostępne formy transportu publicznego na obszarze oddziaływania Planu,
- liczba mieszkańców obszaru,
- szacunkowa liczba użytkowników transportu publicznego na obszarze oddziaływania Planu,
- okres obowiązywania Planu,
- podmiot odpowiedzialny za przygotowanie i realizację Planu,
- partnerzy,
- główne problemy komunikacyjne i transportowe,
- priorytety i cele Planu,
- główne projekty planowane do realizacji na lata 2007-2015.

II. Obszar realizacji i okres obowiązywania Planu

Obszarem realizacji Planu jest obszar miejski lub obszar miejski wraz z obszarem funkcjonalnie z nim powiązanym tj. obszarem, na którym wykonywane są usługi transportu publicznego. Plan może zostać sporządzany wspólnie dla sąsiadujących gmin - jeżeli zawarły one porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w celu wspólnej realizacji zadań w zakresie lokalnego transportu zbiorowego na swoim obszarze.

Należy określić okres obowiązywania Planu, który powinien odnosić się co najmniej do 2015 r.

III. Diagnoza sytuacji i identyfikacja problemów na obszarze realizacji Planu

W tej części Planu należy przedstawić najważniejsze dane statystyczne oraz opis stanu aktualnego w odniesieniu do miasta/obszaru objętego Planem. Należy omówić podstawowe kwestie związane ze sferą społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, przestrzenną, środowiskową oraz funkcjonującym systemem transportu publicznego.

Należy skupić się na przedstawieniu informacji mających związek z transportem publicznym.

Sfera społeczna:

- podstawowe dane demograficzne (liczba mieszkańców w ujęciu dynamicznym za ostatnie lata, grupy wiekowe, etc.).

Sfera gospodarcza:

- struktura głównych branż gospodarki,
- charakterystyka i liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, główni pracodawcy i poziom zatrudnienia,
- miejsca poza miastem, z których dojeżdżają osoby zatrudnione w mieście oraz podmioty gospodarcze korzystające ze środków transportu publicznego.

Zagospodarowanie przestrzenne:

- opis istniejącej struktury przestrzennej/ uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego obszaru,
- kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Środowisko naturalne:

- charakterystyka zasobów i stan środowiska naturalnego obszaru (główne zasoby, w tym obszary chronione i ich stan),
- czynniki zanieczyszczenia środowiska, wpływ transportu publicznego (hałas, spaliny, etc.),
- uwarunkowania ochrony środowiska i opieki konserwatorskiej.

Infrastruktura drogowa:

- infrastruktura drogowa (stan ilościowy i jakościowy, gęstość sieci, funkcjonalność układu drogowego, wąskie gardła, natężenie ruchu na głównych szlakach komunikacyjnych, etc.),
- powiązanie układu drogowego z transportem publicznym (parkingi, zjazdy, wydzielone pasy ruchu dla autobusów, etc.),
- zarządzanie i sterowanie ruchem.

System transportu publicznego:

- dostępne formy transportu publicznego,
- udział transportu publicznego w przewozach pasażerskich ogółem,
- dostępność transportu publicznego, w tym dla osób niepełnosprawnych, funkcjonowanie systemu „*park and ride*”,
- efektywność systemu transportu publicznego (pewność, punktualność, stopień objęcia transportem publicznym terenu miasta, dojazd do najważniejszych instytucji użyteczności publicznej, atrakcji turystycznych, etc.),
- infrastruktura szynowa (stan ilościowy i jakościowy, wąskie gardła, etc.),
- opis taboru (ilościowy i jakościowy, dostosowanie do istniejących potrzeb),
- źródła i cele ruchu (dzielnice mieszkaniowe, uczelnie, obiekty generujące potoki podróży),
- określenie liczby osób obsługiwanych przez transport publiczny, natężenie pasażerów z podziałem na porę dnia, trasę, środek transportu,
- określenie głównych grup pasażerów,
- bezpieczeństwo pasażerów,
- operatorzy,
- system taryfowo-biletowy.

Zaleca się przedstawienie systemu transportu publicznego (przebieg tras, przystanki) oraz całego systemu komunikacyjnego miasta (układ sieci drogowej i szynowej, parkingi, zjazdy, etc.) w sposób graficzny, za pomocą mapy.

Po przeprowadzeniu diagnozy należy dokonać identyfikacji głównych problemów związanych z funkcjonowaniem transportu publicznego oraz sieci komunikacyjnej na obszarze oddziaływania Planu. Można w tym celu posłużyć się metodą tzw. drzewa problemów, które jest kompleksowym diagramem, pokazującym logiczne związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy sytuacjami postrzeganymi jako negatywne w danym

obszarze planowania (zidentyfikowanymi na etapie diagnozy) oraz wskazującym problem główny, jego przyczyny i skutki.

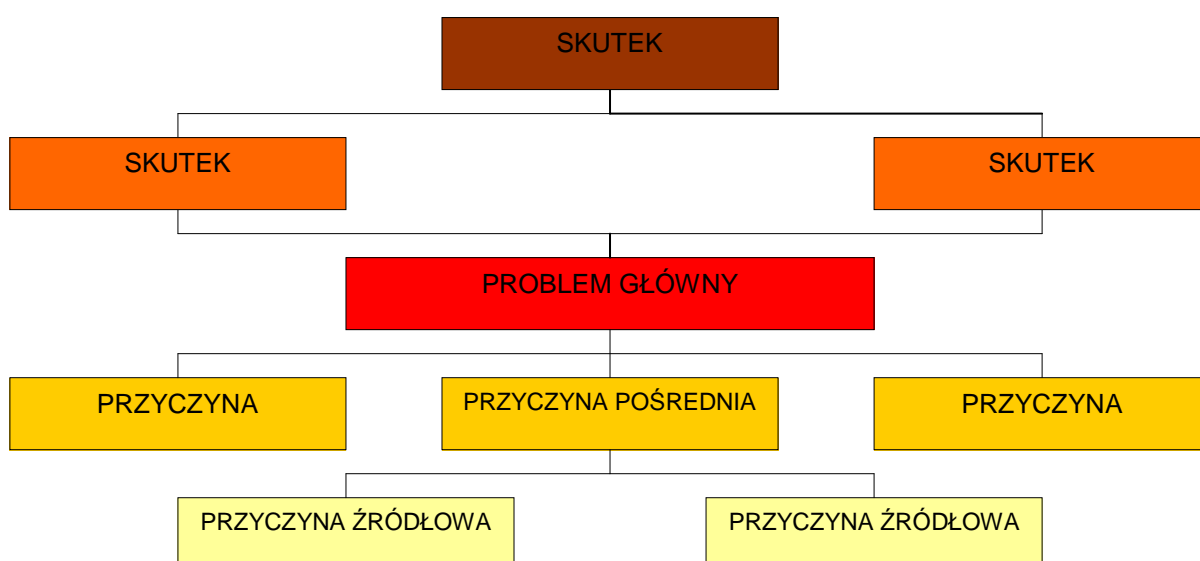
Drzewo problemów ilustruje zarówno przyczyny jak i skutki problemu głównego oraz umożliwia określenie priorytetów i projektów pozwalających na przeciwdziałanie istniejącej sytuacji problemowej. W efekcie możemy w logiczny sposób uzasadnić potrzebę realizacji projektów oraz powiązać ich realizację z rozwiązywaniem sytuacji problemowej.

Głównymi etapami konstrukcji drzewa problemów są:

1. określenie podstawowych (wyjściowych) problemów, mających wpływ na konkretną sytuację,
2. określenie problemu kluczowego oraz powiązanych z nim problemów na zasadzie przyczynowo-skutkowej,
3. analiza i zdefiniowanie związków przyczynowo-skutkowych oraz opracowanie drzewa problemów,
4. sprawdzenie logiki, poprawności i kompletności analizy.

Poniżej przedstawiony został ogólny model tworzenia drzewa problemów przydatny dla potrzeb analizy i identyfikacji problemów projektu.

Schemat drzewa problemów

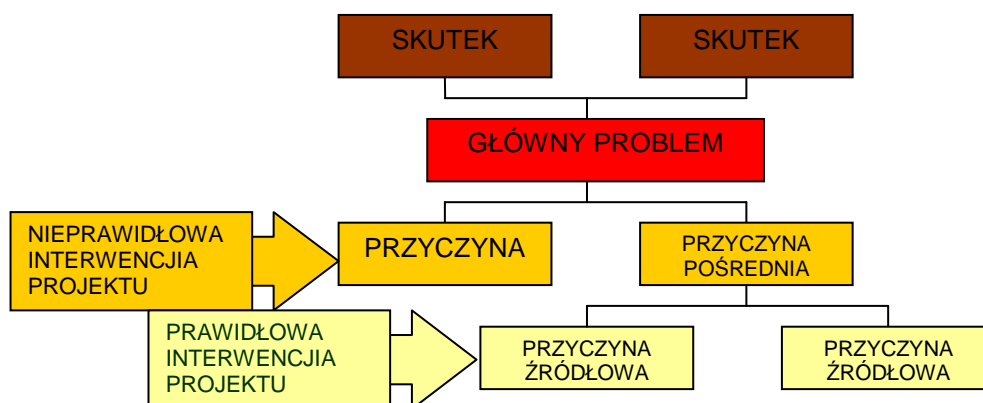

Źródło: Opracowanie własne.

Konstruując drzewo problemów należy brać pod uwagę jedynie problemy aktualnie istniejące, wyrażające się negatywną sytuacją w danym zakresie. Ujęcie w strukturze drzewa problemów aspektów przyszłych, które mogą wystąpić a nie występują obecnie, jest błędem metodologicznym analizy. Szczególnie istotne jest także zwrócenie uwagi czy projekt rozwiązuje tzw. przyczyny/problemy źródłowe, tzn. czy koncentruje się na

problemach umiejscowionych na dole struktury drzewa problemów. Jedynie tego typu działanie może bowiem w sposób trwały rozwiązać sytuację problematyczną. Skupienie działań na wyeliminowaniu problemów pośrednich w strukturze drzewa problemów wywrze jedynie efekt tymczasowy a stan poprzedzający realizację projektu powróci poprzez oddziaływanie nie wyeliminowanych przyczyn z „korzeni” drzewa.

Przykład dobrej i złej interwencji projektu w strukturę drzewa problemów

Źródło: Opracowanie własne.

IV. Prognozy dotycząca rozwoju usług transportu publicznego

W tej części Planu należy przedstawić:

- dane na temat planowanego rozwoju układu drogowego (sieci drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą),
- dane na temat planowanego rozwoju sieci kolejowej,
- dane na temat planowanego rozwoju transportu lotniczego,
- dane na temat planowanego rozwoju komunikacji pieszej i rowerowej,
- dane na temat planowanych inwestycji, generujących potencjalny ruch pasażerów (np. obiekty użyteczności publicznej, osiedla mieszkaniowe, etc.),
- prognoza demograficzna obszaru,
- prognoza natężenia pasażerów transportu publicznego,
- prognoza rozwoju gospodarczego (liczby przedsiębiorstw i zatrudnionych osób).

Uwzględnienie w analizach dynamiki i kierunków zmian otoczenia pozwoli na racjonalne zaplanowanie priorytetów i działań w zakresie rozwoju transportu publicznego.

V. Priorytety i cele

Priorytety Planu muszą być ukierunkowane na rozwiązanie zidentyfikowanych kluczowych problemów. Priorytety powinny zmierzać do poprawy jakości oferty usług transportu publicznego, zabezpieczenia potrzeb społeczeństwa oraz zwiększenia udziału transportu publicznego w ruchu osobowym na obszarze Planu. Powinny także uwzględniać prognozy i plany w odniesieniu do zmian otoczenia oraz ograniczenie wpływu transportu na środowisko naturalne.

Priorytetom powinny być przyporządkowane cele szczegółowe, nawiązujące do danego priorytetu i służące jego realizacji. Cele szczegółowe powinny być skorelowane z przyczynami źródłowymi z drzewa problemów, zgodnie z założeniem, że tylko interwencja w podstawach drzewa może przynieść trwałą zmianę. Każdemu z celów szczegółowych powinny być przyporządkowane wskaźniki realizacji, z wyszczególnieniem wskaźników produktu i rezultatu (oraz opcjonalnie – oddziaływania¹).

Przed wyznaczeniem priorytetów i celów szczegółowych zaleca się przeprowadzenie analizy wariantowej. Jeżeli jest to możliwe należy przeanalizować wykonalne rozwiązania alternatywne w zakresie uporządkowania transportu publicznego na danym obszarze, np. rozwój komunikacji tramwajowej albo autobusowej; zwiększenie częstotliwości kursów obecnych pojazdów czy zakup dodatkowych wagonów/ nowych pojazdów umożliwiających przejazd większej ilości pasażerów. Opcje powinny być analizowane z uwzględnieniem kwestii ekonomiczno-finansowych, oddziaływania na środowisko, potrzeb pasażerów, etc.

---

¹ Wskaźniki oddziaływania nie podlegają procesowi monitoringu w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013, jednak ich przedstawienie jest zalecane z uwagi na uzasadnienie logiki prowadzonej polityki rozwoju i podejmowanych działań.

Priorytety i cele ZP RTP

Priorytet	Cel szczegółowy	Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość wskaźnika w roku bazowym n (opracowania planu)	Zakładana wartość wskaźnika w roku n+1	Zakładana wartość wskaźnika w roku n+...	Zakładana wartość wskaźnika w roku docelowym (2015)	Źródło danych

Źródło: Opracowanie własne.

VI. Zestawienie zadań planowanych do realizacji

W tej części Planu należy przedstawić zadania planowane do realizacji w okresie obowiązywania planu, tj. do 2015 r. Zadania powinny być powiązane z określonymi wcześniej priorytetami i celami szczegółowymi w zakresie polityki rozwoju transportu publicznego. Należy określić jakie zadania są planowane do realizacji, jaki jest ich zakres, okres realizacji, oczekiwane rezultaty, koszty oraz kto będzie odpowiedzialny za ich realizację. Zadania powinny być zaprezentowane zgodnie z poniższym układem, w formie tabelarycznej.

Zadania planowane do realizacji w ramach ZP RTP

Priorytet	Cel szczegółowy	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Oczekiwane rezultaty	Koszt całkowity z VAT	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację

Źródło: Opracowanie własne.

VII. Powiązanie Planu z dokumentami strategicznymi

W tej części Planu należy wykazać zgodność priorytetów, celów i zadań planowanych o realizacji, z założeniami dokumentów strategicznych i planistycznych opracowanych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Wykaz dokumentów, jakie należy przeanalizować został zawarty w punkcie „Podstawowe wymogi związane z przygotowywaniem Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego (ZPRTP)” niniejszych wytycznych.

VIII. Plan finansowy

W tej części Planu należy przedstawić informacje dotyczące finansowania zadań przewidzianych do realizacji, w tym:

- koszty całkowite zadań z podziałem na poszczególne lata realizacji,
- źródła finansowania zadań.

Koszty realizacji zadań zaplanowanych w ramach ZPRTP do 2015 r. z podziałem na źródła finansowania

Lp.	Nazwa zadania	Koszty całkowite z VAT (w PLN) oraz źródło pokrycia kosztów	Koszty ponoszone w poszczególnych latach			
			Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...
1		koszty całkowite -				
		środki własne -				
		dotacja -				
		inne środki -				
...		koszty całkowite -				
		środki własne -				
		dotacja -				
		inne środki -				

Źródło: Opracowanie własne.

Należy także przedstawić zestawienie łączne kosztów realizacji Planu, z podziałem na poszczególne lata i planowane źródła pochodzenia środków finansowych.

Koszty realizacji ZPRTP do 2015 r. z podziałem na źródła finansowania

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZPRTP	KOSZTY REALIZACJI ZPRTP Z VAT (W PLN)								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
budżet miasta									
dotacje									
inne środki									
razem									

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza powinna obejmować przedstawienie wpływów ze świadczonych obecnie usług transportowych, kosztów ich świadczenia oraz wyników osiąganych przez operatora (w przypadku operatora publicznego). Przychody i koszty należy przedstawić w układzie rodzajowym. Należy opisać politykę taryfowo-biletową oraz inne elementy mające wpływ na przychody i koszty operatora. Należy wskazać czy osiągany jest dodatni dochód na działalności oraz powiązać sytuację finansową operatora z planami rozwojowymi/zadaniami.

Opracowując plan finansowy należy wziąć pod uwagę zapisy projektu „Wytycznych w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w lokalnym transporcie zbiorowym”, dostępnego na stronie internetowej www.mrr.gov.pl.

IX. System realizacji

W tej części dokumentu należy przedstawić założenia związane z wdrożeniem i realizacją ZPRTP. W szczególności powinny zostać omówione następujące kwestie:

- system wdrażania Planu, opis procedur, na poziomie podmiotu odpowiedzialnego za jego realizację,
- schemat organizacyjny podmiotu odpowiedzialnego za realizację wraz z opisem zadań, zakresu odpowiedzialności i kompetencji,
- zasady i tryb współpracy podmiotu odpowiedzialnego za realizację Planu z innymi podmiotami.

X. Monitoring i promocja Planu

W tej części Planu należy przedstawić:

- opis systemu monitorowania realizacji Planu, z uwzględnieniem monitorowania wskaźników osiągnięć priorytetów i celów szczegółowych,
- opis systemu oceny realizacji Planu, w tym ramowy harmonogram i zakres sprawozdawczości,
- opis zasad i form komunikacji społecznej,
- opis form promocji transportu publicznego, na rzecz zwiększenia jego udziału w ogólnym transporcie osobowym.

Spis tabel

Należy zawrzeć spis tabel zawartych w Planie.

Spis literatury i dokumentów źródłowych

Należy zawrzeć spis literatury i dostępnych opracowań, z których korzystano na etapie przygotowania Planu.

Spis rysunków, map i fotografii

Należy sporządzić spis wszystkich znajdujących się w Planie rysunków, map i fotografii.